

ДЕЛ ОД МОНОГРАФИЈАТА „ВО ЧЕСТ НА СВЕТИТЕ КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ОД Д-Р ВЕРА СТОЈЧЕВСКА – АНТИЌ И СЛАВЕ НИКОЛОВСКИ – КАТИН

Состојбата на македонската средновековна книжевност генерално беше проследена дури по завршувањето на НОБ, кога дефинитивно беше призната и конституирана македонската држава и нација. Со оглед на веќе познатите историски состојби до 1945 година, оваа литература беше разгледувана во составот на бугарската, српската или грчката средновековна литература. Кирилومتодијевскиот период, кој зазема клучно место во рамките на македонската средновековна книжевност, особено ео IX, X и XI век, станал предмет на посебни истражувања. Ракописното наследство, колку богато и доминантно во Македонија, многу бргу го привлечно вниманието на славистите, уште во екоот од почетниот стадиум од развитокот на славистиката. Грижливо обработуваните ракописи на нашиот терен бргу исчезнувале и го наоѓале своето место во туѓи книгохранилишта. Покрај нивното исчезнување, тие најчесто биле приклучувани кон другите соседни книжевности. Мораме да истакнеме дека и покрај очевидното премолчување или присвојување на македонската редакција, се јавувале пера кои не можеле да ги предвидат и да не ги споменат и нагласат македонските карактеристики.

Во секој случај, книжевноисториската повоена дејност му припаѓа на Харалампие Поленаковиќ. Во 1949 година проф. Поленаковиќ пишува „Вистината за делото на Кирил и Методиј“ (Нова Македонија, 9 јуни). Во 1954 година го пишува предговорот кон делото на Ватрослав Јагиќ „Кирил и Методи и нивиите ученици“. Посебно значаен труд претставуваше „Белешки за кирилоте-тодијевското прашање кај Македонците во XIX век“ (Гласник на ИНИ, Скопје бр. 1, 157-180). Кон овој библиографски преглед може да се

прилучи

„Прилог кон кирилородиетовскот библитографитја”,

Литературен збор, Скопје

бр. 5). Во 1969 година се појави библитографитјот на Вера Стојчевскот-Антиќ: „Прилог кон кирилородиетовскот библитографитја”,

Историјот, Скопје, бр. 2, 231-236.

По 1100-годишнитот јубилеј на св. Климент Охридски, по повод неговото доаѓање во Охрид, Вера Стојчевскот-Антиќ и Илијот Велев подготвита: „Кон кирилородиетовскот библитографитјот во Македонијот”

(1945-1985), Годишен зборник на Филолошкитот факултет во Скопје, кн. 11-12, Скопје 1987, 1-71. Истотот година се појави заедничкитот труд на истите автори:

„Литературотот за кирилородиетовскитот период во Македонијот, XIII научнот дискусијот”,

Охрид, 25-28, VIII, 1986, Скопје 1987, 117-129. Прилог кон овот библитографитјот претставуваат објавените библитографии: „Харалампие Поленаковиќ” (1909-1984), МАНУ, Скопје 1985, 31-49;

„Прилог кон библитографитјот иа трудовите на академик Блаже Конески

(Зборник во чест на Блаже Конески, Универзитет „Кирил и Методиј”, Филолошкитот факултет Скопје, 1984, 3-28), и двете изработени од м-р Милева Милев и Лилјотан Ристевскот.

Во „Зборник Владимирот Мошинот” (Београд 1977) се појави неговотот „Библитографитјот радовот Владимирот Мошинот”,

7-17. Во Јубилејнитот Годишен зборник на Филозофскитот факултет во Скопје (кн. 24-25), Скопје 1972/73, 489-549) се појавитја библитографитите на: Димче Коцо, Томо Томоски, Бранко Панов (од Катедротот за историјот), Блаже Конески, Радмила Угриновот-Скаловскот (од Катедротот за македонскитот јазик), Вера Стојчевскот-Антиќ (од Катедротот за историјот на книжевностите на народите на СФРЈ).

Во Годишнитот зборник на Филозофскитот факултет (кн. 2 (28), Скопје 1976), се објавени библитографитите на: Димче Коцо, Константин Петров и Петар Миљковиќ-Пепек

(331-344). Во Годишнитот зборник на Филозофскитот факултет во Скопје (кн. 13, Скопје 1986), излезе библитографитјот на Цветан Грозданов (444-445). Комплетинот

библитографитјот на Ц. Грозданов, до 1991 година по повод изборот за дописен член на МАНУ, објавенот е во: „Пристапни предавања, прилози и библитографитјот на новите членови на МАНУ”,

XI, Скопје 1993, 21-28. Библитографитјот на

Димче Коцо во:

„Споменицот на академик

В. Стојчевска-Антиќ ги објавила фељтоните за св. Кирил и Методиј, за св. Климент и св. Наум Охридски, и тоа: „Светлипа на вселената”. Кон 1100-годишнината од смртта на Методиј Солунски (Нова Македонија, 15-26 март 1985);

„По повод 1100-годишнината од доаѓањето на Климент Охридски во Македонија и основањето на Охридската книжевна школа.”

(Нова Македонија, 17 мај-14 јуни 1986);

„Делото на св. Климент Охридски”

(Нова Македонија, 25-28 јуни 1993).

Од 29 јуни до 5 јули 1993 година во весникот „Нова Македонија” излегуваше фељтонот „Делото на свети Наум Охридски” од протоѓакон Ратомир Гроздановски.

Во оваа книга, покрај книжевно-историските осврти и трудови на посебни книги, претставени се и изданија од други научни дисциплини, насочени кон кирилometодиевските истражувања. Во 1994 година, по истекот на значајните јубилеи за св. Климент и св. Наум Охридски, ќе може да се пристапи уште еднаш кон заокружувањето на кирилometодиевската библиографија во Македонија.

Продолжува

□ Пишува: **СЛАВЕ КАТИН**